

JOZUA 7:16-26.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

De apostel Paulus heeft eens deze woorden geschreven: "Het evangelie is niet naar de méns." Hij had toen het oog op het evangelie, zoals dat door hem aan de Galatiërs gepredikt was. Hij schreef dan ook letterlijk: "Ik verzeker u, broeders: het evangelie dat ik verkondigd heb, is niet naar de méns!" De apostel wilde daarmee zeggen: "Het evangelie van het kruis is niet naar de algemeen-menselijke smaak; men lúst het niet!" Geen wonder! Het gaat vierkant in tegen alles wat de mens van nature denkt, en wil! Bijvoorbeeld: het vernédert hem! Dàt zei Paulus dus van het evangelie zoals hij dat verkondigd had; van het evangelie van het kruis.

Maar was dat eigenlijk iets nieuws, iets splinternieuws? Zou men datzelfde eigenlijk niet van heel de Bijbel moeten zeggen? Wat gaat díé toch geregeld ook dwars tegen de algemeen-menselijke smaak in! Wat wordt die toch ook voortdurend tegengesproken! Dan moet u zo hier en daar uw oor maar eens te luisteren leggen over Jozua 7; vooral over de tweede helft daarvan, onze tekst voor vandaag. Het régent gewoonweg bezwaren tegen wat dààr in de Bijbel staat. En omdat u en ik van nature ook maar mensen zijn met een opstandig hart, nietwaar? zullen we die bezwaren maar eens langs gaan, en zien wat daarop te antwoorden valt. Misschien is dan daaruit voor ons ook nog wel iets te leren omtrent zulke vragen als: hoe Gods gedachten zijn over ons, mensen; hoe Hij ons mensen ziet. Hoe Hij over ons oordeelt; over personen en over huisgezinnen, en over gemeenten.

Wat was er ook weer gebeurd? Toen het volk Israël op wonderlijke wijze de rivier de Jordaan overgetrokken was, en het voor de taak stond het land Kanaän, het beloofde land, te veroveren, was de eerste stad die daarvoor aan de beurt lag, de stad Jericho; een vestingstad. Hoge muren maakten het onmogelijk daar binnen te dringen, tenminste voor zulke ongeoefende soldaten als de Israëlitische. Toch had de Engel van de HERE, die aan Jozua verschenen was als Vorst van de strijdkrachten Gods, tot hem gesproken: "Zie, Ik geef Jericho in je hand. Je moet zo-en-zo doen: zeven dagen eromheen trekken met de verbondsark, met de priesters voorop, die op zeven hoorns blazen -ten teken van gebed-, en op de zevende dag zéven rondgangen -het getal van het verbond-, en dan zullen de priesters tenslotte niet meer stotend, maar langgerekt blazen, en dàn zal het volk juichen, want dan zal de stadsmuur van Jericho instorten."

Tijdens het verloop van die zeven dagen heeft Jozua aan de Israëlieten het bevel gegeven, dat ze straks op deze éérste stad, op Jericho, de volstrékte ban zouden toepassen. Dat betekende dit: God had Israël opgedragen óók van alle inwoners van alle àndere steden en dorpen in het land Kanaän, niemand te laten leven. Ze zouden allen moeten worden verjaagd of gedood. Want God was de vreselijke slechtheid van die mensen nu zó moe geworden, dat Hij daaraan een einde gemaakt wilde hebben. En dat zouden de Israëlieten moeten doen!

Maar dat betekende niet dat ze zich straks van al de bezittingen van al die Kanaänitische mensen niets zouden mogen toe-eigenen! O, zeker wel! Israël zou in steden en huizen komen te wonen, die het niet gebouwd had, en het zou de vruchten van wijnbergen en boomgaarden mogen plukken, die het niet geplant had. Ook zou het beslag mogen leggen op de veestapels van de Kanaänieten, op hun dieren, op hun meubilair en werktuigen, en op hun goud en zilver. Dus op die àndere steden zou niet de absolute, de volkómen ban behoeven te worden toegepast. Alle bezittingen dààrvan zouden voor Israël zijn; alleen zou met de alleréérste van de Kanaänitische steden, met Jericho, een uitzondering moeten worden gemaakt. Dààrvan zouden niet alleen alle ínwoners moeten worden gedood, maar zouden ook alle díeren moeten worden omgebracht, en zou alle goud en zilver, koper en ijzer moeten worden toegevoegd aan de heilige tempelschat van God, die bewaard werd in de tabernakel; alle metaal dus. En dan zou verder al het andere, de rest, met vuur moeten worden verbrand.

Zó luidde het bevel voor dit speciële geval. Jozua heeft het iedereen uitdrukkelijk op het hart gebonden, en de bedoeling was wel duidelijk: hierdoor werd een voorbeeld gesteld. Hierdoor werd het er op aanschouwelijke wijze bij Israël ingeprent: "Géén gemeenschap met dat slechte, dat

afschuwelijke, dat perverse Kanaän! Laat u dààrdoor NOOIT verlokken! Begin nog niet eens aan het begin! Heb die wereld NOOIT lief!"

Helaas is dat bevel van Jozua tóch gesaboteerd! Eén man heeft zich tóch iets van Jericho toegeëigend. Het was Achan. Hij stal een mooie Babylonische mantel, tweehonderd sikkels zilver (zo'n 2 kilo), en een staaf goud van 50 sikkels (dat was dus ongeveer een halve kilo), en verborg die in zijn tent. Maar het kwam uit, en wel op zeer smartelijke wijze! Een handjevol mannen uit het heel kleine stadje Ai -'t was amper een stadje!- versloeg de Israëlieten, en er vielen 36 doden onder hen. 't Woord "Ai" betekent eigenlijk: "puinhoop". Daar had vroeger waarschijnlijk een grotere stad gelegen, die verwoest was, en in een stuk daarvan, van die grote puinhoop dus, had zich nu een klein aantal mensen gevestigd. Maar die paar man sloegen nu bij een aanval van de Israëlieten wel 36 man dood. Op zichzelf niet iets onoverkomelijks, maar voor Israël iets, waardoor zijn hele positie op losse schroeven kwam te staan! Vandààr, dat Jozua en de oudsten van Israël zich jammerend voor Gods heiligdom op de grond hebben neergeworpen: "HERE! Wat nu??"

Op die klacht heeft God toen helemaal niet vriendelijk geantwoord. Nee, verwijtend! "Maar Jozua, wat doe jij hier zo te jammeren? En wat doen die andere oudsten als vertegenwoordigers van het hele volk, hier zo te jammeren? Wat had Ik met je afgesproken, Jozua? En wat had Mozes aan heel Israël in Deuteronomium 28 beloofd? Toch dit: als men zich maar aan Mijn verbond zou houden, en niets, NIETS zou willen weten van dat afschuwelijke heidendom daar, van die gemene Kanaänitische wereld, dan zou het nooit voorkomen dat ze voor hun vijanden zouden moeten vluchten, maar dan zou het altijd andersom gaan: dan zouden zij vluchten voor jullie!"

Vandaar dat de HERE het Jozua kwalijk nam dat hij niet meteen de juiste conclusie getrokken had! Hij had moeten concluderen: "O! Is Israël verslagen? O! Dan moet Israël dus, of dan moet ik dus, hebben gezondigd, en niet zó maar, maar tegen Gods verbónd!" En als Jozua niet geweten had wat er eigenlijk aan de hand was, wat er gebeurd was, dan had hij het de HERE moeten vragen! Daar was hij de opvolger van Mozes voor!

Afijn, de HERE heeft toch wel bekendgemaakt wat er misdaan was, namelijk: wie zich aan het gebannene vergrepen had; waarschijnlijk door middel van het lot. Achan werd als de schuldige aangewezen. Bij het verhoor bekende hij; het gestolene werd uit zijn tent opgehaald, en het goud en het zilver en het kleed voor Gods aangezicht neergelegd. En toen is Achan weggevoerd naar het dal Achor. Zo is dat dal later in Israël genoemd. Het Hebreeuwse woord "achor" betekent: "verwoester, ramp-veroorzaker". Maar... naar dat dal is toen niet alleen die man, die Achan weggevoerd, en daar met stenen doodgegooid en met vuur verbrand (waarna men ook nog een grote steenhoop boven hem heeft opgericht, die daar lange tijd is blijven liggen als stomme getuige), nee, maar ook het zilver en het goud en de mooie mantel zijn naar dat dal gebracht! En ook zijn zoons en dochters, zijn grootvee en zijn kleinvee -dat wil zeggen: zijn koeien en schapen en geiten, ook zijn ezels- zijn naar dat dal gebracht, en daar gestenigd, en verbrand! En kijk... dààr zijn nu bezwaren tegen gerezen! Ik ga er eens een paar noemen.

Zo heeft men bijvoorbeeld gezegd dat Jozua en Israël daarmee zélf tegen Gods gebod ín gehandeld hebben! Immers, in strijd met Deuteronomium 24, waar staat, dat de kinderen niet mochten worden gedood om de zonden van hun vaders, en de vaders niet om de zonden van de kinderen. Ieder zou om zijn éígen zonden gedood moeten worden.

Wat moeten we hierop antwoorden? Wel, eenvoudig dit: dat men goed uit zijn ogen moet kijken, wanneer men de ene Schriftplaats tegenover de andere zet. Wanneer men het verband van dat vers -vers 16 in Deuteronomium 24- naleest, dan zal men zien dat Mozes daar bezig was te spreken over het négende gebod! Nu, en dat negende gebod is een gebod inzake de réchtspraak. Wel te verstaan: de rechtspraak door réchters; ààrdse rechters! En die... díé moesten zich inderdaad houden aan de regel: "kinderen niet straffen om kwaad dat door de ouders is gedaan, of andersom!" Maar... in het geval van Achan ging het niet om de een of andere misdaad die gepleegd was tegen een méns!, maar tegen Góð!! Er was rechtsverkorting -dat is de vertaling van het woord: réchtsverkorting- gepleegd tegen Góð! In Israël had iemand gemene zaak gemaakt met de Kanaänitische vijand, waartegen God Zijn volk nu

juist had opgeroepen tot een uitroeiingsoorlog! Aan de zijde van Israël, Gods vazal, Gods bondgenoot, was verraad gepleegd; verbondsbreuk! Vandààr Gods grote woede, en vandààr Zijn eis dat op het huisgezin van Achan nét zo'n straf zou worden toegepast als op een Israëlitische stad, die zich eventueel straks schuldig gemaakt zou blijken te hebben aan Kanaänitisme, aan AFGODERIJ!; zie Deuteronomium 13, dat we daareven eerst lazen.

"Ja maar...", zo is er gezegd, "...waarom is dan ook Achans vróúw niet ter dood gebracht? Want Achans vróúw wordt onder de terechtgestelden niet genoemd!" Dat is inderdaad waar; Achans vrouw wordt niet genoemd. Maar zou het ook kunnen zijn dat men zoiets in het oude Oosten overbodig vond? Of zou het ook kunnen zijn dat Achan toentertijd juist weduwnaar was? Ik weet het niet. Tóch zijn er lieden geweest, die dat doden van Achans zoons en dochters maar een onbehoorlijke zaak hebben gevonden; Gode onwaardig! En die -moedwillig- hebben beweerd: "Nou ja, die zoons en dochters van Achan zullen wel met hun vader meegevoerd zijn naar het dal, en zullen wel de terechtstelling van hun vader hebben moeten bijwonen, maar ze zullen niet zelf óók gedood zijn!"

Wat zal ik dààrop nu antwoorden? Want als u goed leest, dan ziet u het hier toch duidelijk staan, dat óók de kinderen van Achan zijn gedood. Daar kunnen we echt niet omheen! Och, en nu zouden we kunnen proberen hier een mouw aan te passen, door te veronderstellen dat die kinderen van Achan al zúlke grote kinderen geweest zullen zijn, dat zij best gemerkt zullen hebben wat hun vader daar stiekem deed in hun tent: een gat in de grond graven, en daarin het goud en het zilver en een mooie mantel wegstoppen. Dààrom waren zij medeschuldig! Maar... kom kom! Dàt is geen Schrift-verklaren! Dat is maar gissen, en gissen doet missen! Nee nee, laten we eens naar de overige Schrift luisteren.

Is dit soms voor de éérste keer, dat we in de heilige Schrift lezen dat God een bepàalde zonde, namelijk verbondsbreuk der ouders, bezoekt, bezocht, aan hun kinderen? Sprak de HERE daarvan ook al niet meteen, toen het Horebverbond gesloten werd, namelijk in het tweede gebod? Een gewóne diefstal, of een gewóne leugen van een vader of van een moeder, díé zouden niet aan hun kinderen bezocht mogen worden! "Denk erom, rechters!" Maar wél afgoderij en beeldendienst! Waarom? Wel, dààrdoor werd het verbónd opgezegd; werd de verbóndsbasis opgebroken! Díé zonden raakten het verbonds-statuut, het verbonds-fundamént! 'k Heb al eens eerder gezegd: er kan in een huwelijk wel eens wat gebeuren dat verzoend moet worden, maar het huwelijk gaat gewoon door, als het qua verbónd niet is verbroken! Leest u ook eens -in Numeri 16- wat er gebeurd is met Datan en Abiram! Die hebben toen ook de hele gemeente van God in gevaar gebracht door opstand tegen Mozes en Aàron te plegen! En zij zijn ook niet zónder, maar mét vrouw én kroost door de aarde verzwolgen! En wat we in Deuteronomium 13 lazen, daarop heb ik al geattendeerd. Als er later, eventueel, in een Israëlitische stad afgoderij zou worden gepleegd, dan zou die hele stad -zei Mozes-: man, vrouw, kind, dier, bezitting: iedereen en àlles zou dan moeten worden verbrand!

Jawel, en tóch ben ik bang dat ook bij ons nog niet alle bezwaren bij het lezen van Jozua 7 weggenomen zijn. En zal ik u nú eens zeggen, waar 'm dat ten diepste in zit? Dat zit hem niet in de Bijbel, maar dat zit 'm in óns! Dat komt omdat wij een héél andere kijk hebben op mensen, en huwelijken, en huisgezinnen, en gemeenten, dan de Bijbel, ja, dan de Hére!, blijkens Zijn eigen Woord! Dat komt, omdat zelfs wij, gereformeerden met onze mooie formulieren en Catechismus-afdelingen over Doop en Avondmaal -als verbondszegelen!- toch nóg dat verbond, of liever die verbondén van God, véél te weinig in onze Schriftlezing verdisconteren! Vast en zeker zullen Jozua en zijn tijdgenoten zich over de terechtstelling van Achan -mét kinderen!- níét zo verwonderd hebben, als u en ik. Weet u waarom niet? Zó was nu toentertijd het gewone verbondsrecht, ook onder de volken buiten Israël, internationaal! Daarbij heeft de HERE Zich heel gewoon aangesloten!

'k Zou daar veel voorbeelden van kunnen geven, maar ik lees u nu alleen maar eens even een klein stukje voor van een gevonden kleitablet, waarop het tractaat staat van het verbond dat een Hethitische koning zijn vazal oplegde. Die koning decreteerde toen: "Wat betreft de woorden van dit verbond, en de eed, die in dit tablet gegrift staan: mocht gij, mijn vazal, de woorden van dit verdrag en de eed niet honoreren, dan mogen de goden van de eed u vernietigen..." -en dàn komt het!-: "...u vernietigen,

samen met uw persoon, uw vrouw, uw zoon, uw kleinzoon, uw huis, uw land, en met alles wat gij bezit."

Dit kunt u lezen in dat mooie boekje van ds. G. van Rongen, getiteld "Zijn vast verbond". En er is veel meer literatuur over. Dit was taal van een Hethitische koning, van een heiden dus! Maar déze taal is heel wat Bijbelscher geweest dan de taal en de gedachtenwereld van menigeen in later tijden, toen de Griekse geest met z'n individualisme z'n verwoestingen had aangericht. Individualisme denkt en praat alsof er niets anders dan losse mensen zouden bestaan! En die bestaan nu juist níet! Dat kan men nu wel willen denken; er zelfs een stuk filosofie, een stuk antropologie -ménsbeschuwing- over opzetten, MAAR DAAROM IS HET NOG NIET ZO!! Laten we reëel blijven! Er is nog nooit een mensenkind uit de lucht komen vallen! We werden allemaal van twee mensen ontvangen en geboren! En we groeiden allemaal in een zekere kring op; groot of klein, maar een kring! En we waren daarmee vervlochten op duizend-en-één manieren! Laten we toch steeds bedenken dat Gód ons reëel ziet, en van Hém moeten we leren hoe 't dan moet! Laten we dat maar steeds goed bedenken! Christenen moeten vooral zichzelf en elkaar niet beschouwen als kruimels, als losse droge zandkorrels, als brokken van een kapotgeslagen stuk graniet of basalt die daar vaak langs de weg liggen, weet u wel? Nee, niet alleen een méns is voor Gods oog een éénheid, maar ook een man en zijn vróúw zijn voor God een éénheid, en ook een húísgezin is voor God een éénheid, en een famílie, en een geslãcht, en een vólk! En zo is ook een plaatselijke geméente van Christus voor God een éénheid! En wij mogen met het oog op àl die door God Zelf gelegde verbanden maar niet zeggen: "Huh, nou ja, maar daar wil ik niks mee te maken hebben!" Pardón meneer!! U hébt ermee te maken!! Als... bijvoorbeeld, in onze tegenwoordige christelijke kringen het afschuwelijke Kanaänitisme almeer binnendringt door middel van pers, radio en T.V., en als u dat maar op zijn beloop laat, ja, daarmee sympatiseert, al is het maar zó'n klein beetje, als u er dus eigenlijk principieel aan meedoet, als u niet LUISTERT naar het apostolisch vermaan: "Haat ook de rok die door het vlees besmet is!", dan zeg ik u in de naam van de HERE: GOD ZAL U VINDEN HOOR, DESERTEUR DIE U BENT!! EN UW KINDEREN ERBIJ!! Zó'n God is God nu, en zó rekent God, en zó doet God, en verbied het Hem maar eens! 't Eindje zal z'n last wel dragen!

Gemeente, we gaan nu allengs eindigen. We leggen nu ons hoofdstuk, Jozua 7, weer weg. We slaan ons Bijbelboek, het boek Jozua, voorlopig weer dicht. Maar wilt u alstublieft goed onthouden waar, wààr deze -inderdaad vreselijke- geschiedenis van Achan ook alweer in de Bijbel stond?? Jawel, vóór in het boek Jozua; het was nog maar Jozua 7. En dat zei al heel wat! Israël heeft dus op het oorlogspad tegen de wereld van toen, tegen Kanaän (want daar gaat het straks tegen!), Israël heeft op dat pad wel een onvergetelijke les meegekregen! "Israël, Israël, dénk aan Achan en zijn kinderen in het dal Achor! Pas óp voor Kanaän, met zijn vervlóekte godsdienst, en zijn vervlóekte cultuur, en zijn elléndige sociaal-economische samenleving, met zijn nàre, vieze verbanden, met zijn sexualiteit, enzovoort! Daar neem je NIETS van over, begrepen??" Jozua 7, vooraan in het boek Jozua; 't is vierentwintig hoofdstukken lang. Maar weet u waar nu weer dat boek Jozua zélf in de Bijbel staat? Ook vooraan! Vooraan tenminste in heel die grote rij, die serie boeken, die volgt nà de Pentateuch: de wet en de profeten. Jozua is het eerste boek van de profeten, Maleachi 't laatste.

Welnu, en nu nemen we nog eens even die hele rij, en die doen we eens open. En midden in die grote serie boeken, genaamd "de profeten" staan de boeken Jesaja en Hosea. En laten nu díé twee straks -allebei!- op de geschiedenis van Achan terugkomen! En wat zeggen ze dan? Natuurlijk wijst de klok van de geschiedenis van Israël dan heel wat eeuwen later. Maar... als Jesaja en Hosea op die dan voorbijgesnelde eeuwen terugzien, dan moeten ze helaas betuigen: "Ach ach, Israël, Israël, het is eigenlijk meteen al niet best met je begonnen! Getuige die geschiedenis van Achan: die les heb je eigenlijk nooit goed ter harte genomen! Getuige de terechtstelling van Achan in het dal Achor, getuige die steenhoop: wat heb je slécht geluisterd naar die stómme steenhoop! Maar goed... en tóch is er nog een toekomst voor je! Want zo afschuwelijk als je verleden is geweest..." (Achan heeft maar al te veel navolgers gehad; we lazen het daareven in psalm 106, en 't zou nog erger worden!) "...zo afschuwelijk als je verleden is, zo schóón, o zo schóón zal tóch je toekomst zijn, want Gods wérk gaat door! Zijn Christus kómt uit Israël! God zal het dal Achor nog maken tot een deur der hope, en dat waardóór...?? Alleen dankzij Zijn onbegrijpelijke trouw en barmhartigheid!"

En nu wij! Och, gemeente, wat hebben wij anders voor hoop? Vlak na Jozua's dood is Israël zich tóch gaan afgeven met de Kanaänieten. Israël heeft er zich tenslotte mee verzwagerd! Psalm 106; lees het nog maar eens na! Kinderen, Zíjn kinderen, Zíjn verbóndskinderen hebben ze aan die afschuwelijke monsters van afgoden in Kanaän geofferd!

Maar heeft de latere kerk, de christelijke kerk, heeft die het er soms zo veel beter van afgebracht?? Hebben wij, christenen, in de loop der eeuwen soms wél geluisterd naar de waarschuwing van de apostelen: "heb de wereld niet lief..."?? Ik denk nu niet eens aan onze vaak veel te grote liefde voor hébben! hébben! hébben!: goud, zilver, goederen...! Die vergaan; u kunt echt niets meenemen hoor! 'k Heb het al zo vaak gezien; zó: alleen met een hemd zonder zakken ga je de kist in! Maar... om eens een beeld te mogen gebruiken: de christelijke kerk heeft zichzelf ook maar al te graag getooid met een Babylonische mantel; met de mooie, schoon-schijnende Babylonische mantel van heidense wetenschap, en van heidense zeden en gewoonten! In de Middeleeuwen al! 't Is aan de universiteiten begonnen; zoals er dààr over God gespeculeerd is...! En dat deint in onze dogmatieken nog na! 't Is héidens geweest, dóódgewoon! zoals er over God gesproken is! Popma zei er eens van: "Of Hij op de snijtafel lag, en wij met ons analyserend mes van het verstand in Hem mochten snijden, en kijken hoe God in elkaar zit..." 't Is toch zeker grúwelijk?? Maar wat er in de laatste eeuwen is gebeurd, dat is wel héél erg! En nu kom ik dicht bij huis! Wat komt er nú van onze universiteiten?? EN DAAR KOMT HET VANDAAN HOOR!! 'T IS NÉT ALS WATER: HET LOOPT NAAR BENEDEN!! Een wetenschap die niet eens meer met God rékent! Die met God, onze SCHEPPER!, niet eens meer rékent!, laat staan met God, onze Vader door Jezus Christus! Het woord "verbond"...? dat moet u eens noemen! Dan wordt u met glazige ogen aangekeken! Over óverlopen gesproken...! Over gemene zaak maken met Kanaän, met de wereld, gesproken...! Je ziet af en toe het verschil haast niet meer tussen kerk en wereld!!

En nu nog één laatste vraag. "Is Achan nu voor eeuwig verloren? Is er nu voor Achan nog hoop?" 'k Hoor het iemand vragen; 'k hóór het iemand vragen!

Het laatste oordeel is niet aan óns gegeven! Zelfs niet aan Jozua! Maar aan Jozua's grote Naamgenoot: Jézus! Aan Jezus Christus, de Zoon van God, de Engel des HEREN, de Vorst van de strijdkrachten Gods! Maar wéés voorzichtig!, want één ding moet ik u dan toch nog meegeven. Zeker, Achan heeft zwaar tegen God gezondigd! Hij heeft iets gedaan wat het fundament, het statuut van het verbond raakte, ik geef het toe. Maar wist u dat hetzelfde Hebreeuwse woord waarmee de zonde van Achan wordt aangeduid, ook in de heilige Schrift gebezigd wordt wanneer het gaat over de zonde van Mozes en Aäron? U weet wel: in het jaar veertig na de uittocht uit Egypte hebben Mozes en Aäron zó gezondigd tegen de HERE, dat de HERE zei: "Je komt Kanaän niet binnen!" En in 't zelfde jaar hebben ze moeten sterven: Aäron in de vijfde maand, en Mozes zeer waarschijnlijk in de laatste, in de twaalfde maand. Wegens réchtsverkorting tegen God; ze hebben kwaad gesproken van God tegen de gemeente! En in het jaar één en veertig na de uittocht heeft Achan eveneens zó gezondigd tegen de HERE, dat hij moest sterven. Maar zijn zonde wordt met hetzelfde Hebreeuwse woord aangeduid als die van Mozes en Aäron: réchtsverkorting!

Maar wie van ons zou het aandurven aan Mozes en Aäron de eeuwige zaligheid te ontzeggen?? Wie...?? Goed, maar laten we dan over Achan ook maar liever zwijgen. Wij christenen met ons lãng niet schitterende verleden, en met ons evenmin fraaie heden, wíj christenen zeker! Wàt is God aan Zíjn kerk van de nieuwe bedeling tekórtgekomen! En... ja...! het loopt toch naar de dag des HEREN toe...?! En hoe ziet het er vandaag uit?? Hoe donker is ons naaste -ik zeg niet het lãatste, maar ons nãaste-voorzicht...? Zíét u het niet? ZIET u het dan niet?? We lopen toch OVERAL mee vast?!

Daarom... ik weet geen beter gebed om mee te eindigen, voor ons en voor onze kinderen, dan het gebed van Daniël. Daniël, weet u wel? Persoonlijk heus de slechtste niet. Dàniël, die vrome, die rechtvaardige...! De HERE zei Zelf tegen hem: "Gij zéér gewenste man..."! Maar díé Daniël sprak tot God:

"Niet op grond van ónze gerechtigheden storten wij onze smeekbeden voor u uit, maar op grond van Uw barmhartigheden, die groot zijn!

O HERE, hoor! O HERE, vergeef! O HERE, merk op!"

AMEN.

---

lezen: Deut. 13:12-18	zingen:	psalm 76:4 psalm 111:6 psalm 106:16 en 18 psalm 119:49.
-----------------------	---------	--

9 mei 1971.